

การจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน

.....

วิทยาลัยชุมชนจัดการศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๕ ภายใต้กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา รูปแบบวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๖ จัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ประกอบด้วย จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง โดยแบ่งหลักสูตรเป็น ดังนี้

๑. หลักสูตรอนุปริญญา ทั้งสายวิชาการและวิชาชีพอื่นเพื่อการถ่ายโอนไปศึกษาต่อระดับปริญญา หรือเพื่อประกอบอาชีพ
๒. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเน้นความรู้ ทักษะ และสมรรถนะอาชีพ เพื่อการประกอบอาชีพ
๓. หลักสูตรระยะสั้น เพื่อพัฒนาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ต่อมาพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๘ ให้จัดตั้งสถาบันวิทยาลัยชุมชนขึ้นเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีงบประมาณ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ให้สถาบันเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาโดยวิทยาลัยชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา วิจัย ให้บริการทางวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาที่ยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพบุคคล ตอบสนองและสอดคล้องต่อความต้องการและการประกอบอาชีพของท้องถิ่นและชุมชนซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศ และการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ สถาบันต้องให้ความสำคัญและคำนึงถึงเรื่อง ดังต่อไปนี้

๑. การสร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้วยกระบวนการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สามารถเข้าถึงผู้เรียนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง
๒. การตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนในเรื่องการศึกษา การฝึกอบรมด้านวิชาการและวิชาชีพ
๓. ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการศึกษาต่อในระดับปริญญาของนักศึกษา
๔. ความร่วมมือกับสถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรที่ดำเนินงานวัฒนธรรม หน่วยงานอื่นของรัฐ สถานศึกษาชั้นสูง สถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศในการจัดการศึกษา
๕. มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการเป็นที่ยอมรับ
๖. การระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา
๗. การบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นหลักธรรมาภิบาล
๘. การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนในการบริหารจัดการ
๙. การประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาของสถาบันวิทยาลัยชุมชน เป็นไปตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ สถาบันวิทยาลัยชุมชนจึงจัดทำข้อมูลสรุปการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อประกอบการประชุม ดังนี้

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

๑. หลักสูตรที่เปิดสอน

ประเภทของหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนที่เปิดสอน แบ่งได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

(๑) หลักสูตรระดับอนุปริญญา ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (TQF) เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน มีความสมบูรณ์สามารถออกไปทำงานและนำไปสู่การศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิทยาลัยชุมชน ดำเนินการภายใต้ระเบียบคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และกรอบมาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนเฉพาะในวิทยาลัยชุมชนพิจิตรและอุทัยธานี

(๔) หลักสูตรฝึกอบรม เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ต้องการเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เมื่อจบการฝึกอบรมแล้วปฏิบัติได้และสามารถทำงานได้จริง

๒. การจัดการศึกษา

๒.๑ หลักสูตรอนุปริญญา

(๑) หลักการ หลักสูตรระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนที่เปิดสอนอยู่ในขณะนี้เน้นการพัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการที่สะท้อนศักยภาพและความต้องการของชุมชนโดยการศึกษาความต้องการศักยภาพและทิศทางการพัฒนาชุมชน และมาจัดทำหลักสูตรโดยชุมชนเองหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนเป็นหลักสูตรเชิงรุก ออกแบบตามความต้องการของชุมชน

(๒) มาตรฐานหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรภายใต้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๙๐ หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๔๕ หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต

(๓) สาขาวิชาที่พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (TQF) และเปิดสอน ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ – ปัจจุบัน มีจำนวนหลักสูตรที่รับทราบจาก สกอ.และรับรองคุณวุฒิโดย ก.พ. และเปิดสอนแล้ว จำนวน ๒๑ หลักสูตร ดังนี้

- หลักสูตรอนุปริญญาวิทยาศาสตร สาขาวิชาเกษตรและอาหาร หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๕๔
- หลักสูตรอนุปริญญาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔
- หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔
- หลักสูตรอนุปริญญาวิทยาศาสตร สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔
- หลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

- หลักสูตรอนุปริญญาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ชุมชน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการโรงแรม หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักสูตรอนุปริญญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรอินทรีย์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักสูตรอนุปริญญาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖
- หลักสูตรอนุปริญญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖
- หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖
- หลักสูตรอนุปริญญาเทคโนโลยี สาขาวิชาเทคโนโลยียานยนต์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖
- หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจการค้าระหว่างประเทศในกลุ่ม อินโดจีน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖
- หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และการค้า ชายแดน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๖
- หลักสูตรอนุปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น อย่างยั่งยืน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗
- หลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาอิสลามศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗
- หลักสูตรอนุปริญญาการแพทย์แผนไทย สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘
- หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม หลักสูตร ใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๔) ปีการศึกษา ๒๕๕๙ วิทยาลัยชุมชนมีการจัดการเรียนการสอน ๑๘ สาขาวิชา ได้แก่

- สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
- สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน
- สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
- สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และการค้าชายแดน
- สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
- สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
- สาขาวิชาการท่องเที่ยว
- สาขาวิชาการบัญชี
- สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย
- สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุชุมชน
- สาขาวิชาการโรงแรม
- สาขาวิชาอิสลามศึกษา
- สาขาเกษตรอินทรีย์

(๕) จำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนในช่วงปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ ทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๕,๒๑๖ คน ดังนี้

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษา (คน)
๒๕๕๔	๒๓,๙๔๗
๒๕๕๕	๒๓,๗๙๘
๒๕๕๖	๒๑,๖๖๗
๒๕๕๗	๒๑,๔๗๘
๒๕๕๘	๒๐,๓๘๗
๒๕๕๙	๑๓๙,๓๙
รวมทั้งสิ้น	๑๒๕,๒๑๖

(๖) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ - ๒๕๕๙ ทั้งสิ้น จำนวน ๒๓,๘๙๐ คน

ตารางที่ ๑ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๓-๒๕๕๙ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	รวมทั้งสิ้น (คน)	ปีการศึกษา						
		๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
รวม	๒๓,๘๙๐	๔,๑๕๙	๔,๖๘๑	๓,๗๙๒	๔,๐๔๐	๓,๘๙๒	๓,๑๙๔	๑๓๒
๑. การศึกษาปฐมวัย	๖,๓๑๔	๑,๒๖๔	๑,๓๓๕	๑,๒๑๖	๑,๒๗๘	๑,๑๒๑	๑,๐๑๗	
๒. การปกครองท้องถิ่น	๖,๔๙๔	๑,๓๘๐	๑,๔๘๔	๑,๑๖๒	๑,๒๘๗	๑,๑๘๑	๑,๐๑๖	๗๕
๓. การบัญชี	๑๙๒	๒๘	๖๔	๑๖	๕๑	๓๓	๔๗	๙
๔. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒๐๓	๑๖	๖๑	๓๗	๖๓	๒๖	๒๑	
๕. การพัฒนาชุมชน	๙๑๐	๒๒๐	๒๓๐	๑๗๔	๑๗๙	๑๐๗	๙๙	
๖. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	๔,๑๐๗	๘๗๒	๑,๐๔๐	๘๕๐	๖๘๕	๖๖๐	๗๐๒	๒๔
๗. การแพทย์แผนไทย	๒๕๒	๔๐	๓๓	๒๔	๓๗	๑๑๘	๒	
๘. เทคโนโลยีการเกษตร	๑๒๔	๒๙	๓๕	๒๐	๒๗	๑๓	๒๓	
๙. ธุรกิจระหว่างประเทศในกลุ่มอินโดจีน	๒๒	๗	๔			๑๑	๕	๑

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

สาขาวิชา	รวมทั้งสิ้น (คน)	ปีการศึกษา						
		๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
๑๐. การจัดการทั่วไป	๑,๔๘๐	๒๗๖	๓๖๓	๒๕๔	๓๒๑	๒๖๖	๑๖๒	๑๓
๑๑. ภาษตรอินทรีย์	๑๘	๑๕	๓				๕	๑
๑๒. ธุรกิจอาหารฮาลาล	๑๒	๑๒						
๑๓. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	๔๘		๑๗	๑๔	๑๖	๑	๑	
๑๔. สาธารณสุขชุมชน	๓๑๕			๒๕	๖๗	๒๒๓	๗๓	๗
๑๕. ภัตตาคารและอาหาร	๙				๘	๑		
๑๖. วิทยาการคอมพิวเตอร์	๓๒		๑๒		๒๐			
๑๗. เทคโนโลยีรถยนต์	๑				๑			
๑๘. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุชุมชน	๗					๗		
๑๙. การบริหารการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน	๒๔					๒๔		
๒๐. การจัดการโลจิสติกส์และการค้าชายแดน							๗	๒
๒๑. การท่องเที่ยว							๑๒	
๒๒. เทคโนโลยีสารสนเทศ							๒	

ตารางที่ ๒ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๓-๒๕๕๙ จำแนกตามวิทยาลัยชุมชน

ลำดับ	วิทยาลัยชุมชน	รวมทั้งสิ้น (คน)	ปีการศึกษา						
			๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
รวม		๒๓,๘๙๐	๔,๑๕๙	๔,๖๘๑	๓,๗๙๒	๔,๐๔๐	๓,๘๙๒	๓,๑๙๔	๑๓๒
๑	แม่ฮ่องสอน	๑,๓๓๖	๓๒๔	๒๘๔	๒๒๒	๑๙๗	๒๐๕	๑๐๔	
๒	พิจิตร	๑,๐๕๔	๒๔๕	๒๒๗	๑๒๕	๑๗๓	๑๑๒	๑๐๙	๖๓
๓	ตาก	๒,๐๐๗	๓๒๖	๓๔๒	๓๕๗	๓๒๑	๔๒๕	๒๓๖	
๔	บุรีรัมย์	๒,๔๕๑	๓๙๑	๕๒๘	๓๕๔	๓๙๙	๔๐๔	๓๗๕	
๕	มุกดาหาร	๑,๒๒๐	๓๑๑	๒๕๒	๑๘๖	๑๘๑	๑๔๙	๑๓๙	๒
๖	หนองบัวลำภู	๙๔๔	๑๖๗	๑๙๘	๑๓๖	๑๒๐	๒๐๒	๑๒๑	
๗	สระแก้ว	๘๙๗	๑๕๔	๒๑๔	๑๓๖	๑๓๖	๙๗	๙๘	๖๒
๘	อุทัยธานี	๑,๐๔๖	๑๓๖	๒๖๕	๑๗๓	๑๗๕	๑๓๙	๑๕๖	๒
๙	ระนอง	๘๖๔	๑๖๑	๑๔๐	๑๕๕	๑๔๕	๑๔๘	๑๑๕	
๑๐	นราธิวาส	๒,๒๘๖	๓๕๑	๔๒๕	๒๘๘	๓๕๗	๔๗๙	๓๘๖	
๑๑	ยะลา	๑,๗๓๙	๒๙๓	๓๒๖	๒๕๔	๓๗๒	๒๓๒	๒๖๒	
๑๒	ปัตตานี	๑,๗๑๗	๒๙๕	๓๐๕	๒๙๖	๓๓๐	๒๓๘	๒๕๓	
๑๓	สตูล	๑,๒๘๐	๒๐๓	๒๓๕	๒๐๗	๒๓๒	๒๐๒	๒๐๑	

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

ลำดับ	วิทยาลัยชุมชน	รวมทั้งสิ้น (คน)	ปีการศึกษา						
			๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
๑๔	พังงา	๗๘๒	๙๗	๑๘๒	๑๖๔	๑๑๖	๑๓๒	๙๑	
๑๕	ยโสธร	๘๑๐	๑๒๘	๑๑๕	๑๔๔	๑๔๗	๑๒๓	๑๕๓	
๑๖	ตราด	๖๙๐	๑๑๖	๑๖๒	๑๓๘	๑๓๓	๙๓	๔๘	
๑๗	สมุทรสาคร	๕๔๗	๑๒๒	๑๒๙	๘๔	๗๕	๖๓	๗๑	๓
๑๘	แพร่	๘๖๘	๒๒๗	๑๘๑	๑๑๔	๑๓๒	๑๑๖	๙๘	
๑๙	สงขลา	๑,๒๓๒	๑๑๒	๑๗๑	๒๕๙	๒๙๙	๒๑๘	๑๗๓	
๒๐	น่าน	๑๒๐					๑๑๕	๕	

๒.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิทยาลัยชุมชน

การพัฒนาและการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิทยาลัยชุมชน ได้ดำเนินการภายใต้ระเบียบคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

๑. ลักษณะของหลักสูตรประกาศนียบัตรเน้นสมรรถนะ (ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ) ในการทำงานเฉพาะด้านหรืองานอาชีพ ที่กำหนดความเข้มข้น (Concentration) แตกต่างกันตามความซับซ้อนของการใช้ความรู้ การฝึกทักษะ และลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละงานอาชีพ แบ่งเป็น ๓ ลักษณะหลักสูตร ได้แก่

๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรเร่งรัด เป็นหลักสูตรที่มีความเข้มข้นของความรู้ ทักษะ และการใช้เวลาฝึกฝนให้สามารถทำงานทั่วไปได้ มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา ๑ ภาคเรียนการศึกษา แต่ไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษา

๑.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตร เป็นหลักสูตรที่มีความเข้มข้น และความซับซ้อนของความรู้ ทักษะ และการใช้เวลาฝึกฝนให้สามารถทำงานที่ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อเพิ่มคุณภาพงานได้ มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา ๑ ปีการศึกษา แต่ไม่เกิน ๔ ปีการศึกษา

๑.๓ หลักสูตรประกาศนียบัตรขั้นสูง เป็นหลักสูตรที่มีความเข้มข้น และความซับซ้อนของความรู้ ทักษะ และการใช้เวลาฝึกฝน สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะ เพื่อพัฒนางานได้ และสามารถทำงานในระดับผู้ช่วยด้านวิชาการและวิชาชีพได้ มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา ๒ ปีการศึกษา แต่ไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา

๒. การพัฒนาหลักสูตรโดยกระบวนการ DACUM ต้องดำเนินการวิเคราะห์/สำรวจ ความต้องการของบุคคล /ชุมชน และพัฒนาหลักสูตรในทิศทางที่เป็นฐานสมรรถนะและจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Module

๓. โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย

๓.๑ รายวิชาพื้นฐาน หมายถึง รายวิชาที่เป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนรู้รายวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง รายวิชาที่เป็นแก่นแท้ หรือจุดเข้มของหลักสูตร แสดงลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และลักษณะที่ต้องการสร้างคนที่ทำงานเฉพาะด้าน หรือเพิ่มการประกอบอาชีพ หรือเพิ่มเติมศักยภาพบุคคลในด้านใดด้านหนึ่ง

๔. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

๕. ผู้สอน ประกอบด้วย ครู (ของวิทยาลัยชุมชน) หรืออาจารย์พิเศษโดยคุณสมบัตินี้ สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาตรี ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า ๓ ปี ที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชา ที่เปิดสอน หากมีคุณวุฒิไม่ตรง ให้สภาวิทยาลัยชุมชนพิจารณาเป็นรายกรณี

๖. กระบวนการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย ครู (ของวิทยาลัยชุมชน) หรืออาจารย์ พิเศษไม่น้อยกว่า ๓ คน และในจำนวนนี้ กรรมการ ๑ คน ต้องเป็นครู (ของวิทยาลัยชุมชน) และมีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท หรือประสบการณ์ต้องสัมพันธ์กับวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๗. การวัดและการประเมินผลการศึกษา

นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ตกลงกับผู้สอนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๘๐ ของ กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา หากมีเวลาร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่ำกว่า ร้อยละ ๘๐ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้สอน ที่จะ ให้สิทธิ์ได้รับการวัดและประเมินผลในรายวิชา ผู้ไม่มีสิทธิ์ได้รับการวัดและประเมินผลจะได้รับผลการเรียนเป็น F หรือ U

๘. การสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรของวิทยาลัย ชุมชนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร
- ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน หรือเทียบเท่า
- มีระยะเวลาในการศึกษาเป็นไปตามจำนวนหน่วยกิตรวม และระยะเวลา การศึกษา
- ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมตามประกาศของวิทยาลัยชุมชน
-

รายชื่อหลักสูตรประกาศนียบัตร ๑ ปี ของวิทยาลัยชุมชน

ลำดับ	ชื่อหลักสูตร (ภาษาไทย)	ชื่อหลักสูตร (ภาษาอังกฤษ)	วิทยาลัยชุมชน	การเปิดสอน
๑	ประกาศนียบัตรพนักงานสุขภาพชุมชน	Certificate in Community Health	ตาก มุกดาหาร	เปิดสอนแล้ว
๒	ประกาศนียบัตรพนักงานช่วยเหลือคนไข้	Certificate in Patient Care Giver	ตาก	ยังไม่เปิดสอน
๓	ประกาศนียบัตรพนักงานสุขภาพชุมชน (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)	Certificate in Community Health	ตาก	ยังไม่เปิดสอน
๔	ประกาศนียบัตรการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	Certificate in Value Added Creation of Woven Textiles	แพร่	ยังไม่เปิดสอน
๕	ประกาศนียบัตรผู้ประกอบการร้านอาหาร	Certificate in Restaurant Entrepreneur	แพร่	ยังไม่เปิดสอน
๖	ประกาศนียบัตรผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ไม้	Certificate in Wood Products Entrepreneur	แพร่	เปิดสอนแล้ว
๗	ประกาศนียบัตรผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	Certificate in Community Entrepreneur in Information Technology	บุรีรัมย์	ยังไม่เปิดสอน

ลำดับ	ชื่อหลักสูตร (ภาษาไทย)	ชื่อหลักสูตร (ภาษาอังกฤษ)	วิทยาลัย ชุมชน	การเปิดสอน
๘	ประกาศนียบัตรเกษตรอินทรีย์วิถี พอเพียง	Certificate in Sufficiency Organic Farming	ตาก	ยังไม่เปิดสอน
๙	ประกาศนียบัตรการแพทย์แผนไทย (การนวดไทย)	Certificate in Thai Traditional Medicine (Thai Massage)	มุกดาหาร	อยู่ระหว่าง เตรียมการเปิด สอน
๑๐	ประกาศนียบัตรการดูแลผู้สูงอายุ	Certificate in Elderly Care	มุกดาหาร	อยู่ระหว่าง เตรียมการเปิด สอน
๑๑	ประกาศนียบัตรผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพา	Certificate in Caregiver for the Elderly with Dependency	น่าน	อยู่ระหว่าง เตรียมการเปิด สอน
๑๒	ประกาศนียบัตรเทคโนโลยีสารสนเทศ	Certificate in Information Technology	สงขลา	อยู่ระหว่าง เตรียมการเปิด สอน

ตารางสรุปจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร ๑ ปีของวิทยาลัยชุมชน

ปีการศึกษา	หลักสูตรประกาศนียบัตร	วิทยาลัยชุมชน	จำนวน (คน)
๒๕๕๓	พนักงานสุขภาพชุมชน	ตาก	๒๓
๒๕๕๔	พนักงานสุขภาพชุมชน	ตาก	๖๕
		มุกดาหาร	๓๔
๒๕๕๕	พนักงานสุขภาพชุมชน	ตาก	๑๐๙
		มุกดาหาร	๓๑
๒๕๕๖	พนักงานสุขภาพชุมชน	ตาก	๕ (นศ.ตกค้าง)
๒๕๕๗	พนักงานสุขภาพชุมชน	ตาก	๔๖
	ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ไม้	แพร่	๑๓
รวม			๓๒๓

๒.๓ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

(๑) เปิดสอนเฉพาะวิทยาลัยชุมชนพิจิตรและอุทัยธานี เนื่องจากวิทยาลัยชุมชนทั้ง ๒ จัดตั้งโดยการโอนวิทยาลัยการอาชีพมาเป็นวิทยาลัยชุมชน

(๒) มาตรฐานหลักสูตร ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และกรอบมาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

(๓) สาขาวิชาที่เปิดสอน

๓.๑. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน ๕ สาขาวิชา (สาขางาน)

(๑) เครื่องกล (เทคนิคยานยนต์)

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

- (๒) ไฟฟ้ากำลัง (ติดตั้งไฟฟ้า)
- (๓) การบัญชี (การบัญชี)
- (๔) คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (การพัฒนาเวปเพจ)
- (๕) อิเล็กทรอนิกส์ (อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม)
- ๓.๒. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน ๖ สาขาวิชา (สาขางาน)
 - (๑) สาขาวิชาช่างยนต์
 - (๒) สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
 - (๓) สาขาวิชาการบัญชี
 - (๔) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
 - (๕) สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
 - (๖) สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
- (๔) ลักษณะผู้เรียน เป็นผู้เรียนที่ต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาหรือผู้ที่ต้องการพัฒนาอาชีพที่อยู่ในชุมชน
- (๕) จำนวนนักศึกษา

ปีการศึกษา	วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี จำนวนนักศึกษา (คน)	วิทยาลัยชุมชนพิจิตร จำนวนนักศึกษา (คน)
๒๕๕๔	๔๐๗	๑,๔๙๖
๒๕๕๕	๓๙๗	๑,๕๓๕
๒๕๕๖	๓๖๖	๑,๕๐๒
๒๕๕๗	๓๘๐	๑,๓๗๗
๒๕๕๘	๓๙๒	๑,๔๓๑
๒๕๕๙	๒๙๔	๑,๓๙๔
รวม	๒,๒๓๖	๘,๗๓๕
รวมทั้งสิ้น	๑๐,๙๗๑	

๒.๔ หลักสูตรฝึกอบรม

(๑) หลักการ เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ต้องเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เมื่อฝึกอบรมเสร็จสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้และสามารถทำงานได้จริง โดยสามารถติดตามประเมินการนำผลการฝึกอบรมไปใช้ในการพัฒนาการทำงาน อาชีพ และการสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับตัวเองและสังคมได้

(๒) ลักษณะของหลักสูตร มีดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการทำงาน
๒. เป็นหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถภาพของคนวัยทำงาน หรือตอบสนองความต้องการเฉพาะ
๓. เป็นหลักสูตรที่มี “ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้” มีความสมบูรณ์ในการทำงานได้อย่างหนึ่ง
๔. เป็นหลักสูตรที่ช่วยแก้ปัญหาของปัจเจกบุคคลหรือชุมชน

(๓) การพัฒนาและการจัดหลักสูตรฝึกอบรมของวิทยาลัยชุมชน มีดังนี้

๑. วิเคราะห์/สำรวจความต้องการของบุคคล/ชุมชน

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

๒. เน้นผลิตคนที่มีสมรรถนะหรือทักษะในอาชีพนั้นๆอย่างแท้จริงตามกระบวนการ DACUM
๓. หลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง
๔. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน
๕. คนในชุมชนมีโอกาสพัฒนาความรู้ พัฒนางานอาชีพของตน เพิ่มพูนทักษะและสมรรถนะใหม่ๆ ในการทำงานได้
๖. ประเมินผลการฝึกอบรม โดยต้องพิจารณาจากการเข้าฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๘๐ % และมีการตัดสินผลการเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรระยะสั้นสำหรับวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๕
๗. วิทยาลัยชุมชนมีการติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรมหลังจบการฝึกอบรม และสำรวจความพึงพอใจผู้รับบริการ
- (๔) ประเภทหลักสูตรการฝึกอบรมของวิทยาลัยชุมชน ประกอบด้วย
- ๔.๑. กลุ่มพัฒนาทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ด้านอาชีพ ประกอบด้วย
- (๑) เกษตรกรรม เช่น หลักสูตรการเพาะเห็ดโคนญี่ปุ่น หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ หลักสูตรการเพาะเห็ดฟางกองเตี้ย หลักสูตรปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ หลักสูตรการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- (๒) เทคโนโลยี เช่น หลักสูตรช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ หลักสูตรการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน
- (๓) บริหารธุรกิจ / การจัดการ เช่น หลักสูตรการจัดการความรู้ทางการตลาดและผลผลิตทางการเกษตร หลักสูตรพนักงานบัญชีระดับต้น
- (๔) คหกรรมศาสตร์ ได้แก่
- งานผ้า เช่น หลักสูตรการผลิตผ้าหมักโคลน หลักสูตรการตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่
 - งานประดิษฐ์ เช่น หลักสูตรศิลปะการตกแต่งโต๊ะด้วยผ้า หลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์ หลักสูตรการทอเสื่อกลายชนิด หลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว
 - งานอาหาร เช่น หลักสูตรการถนอมอาหาร หลักสูตรการทำขนมไทยพื้นฐาน หลักสูตรการทำขนมอบเบเกอรี่ หลักสูตรการทำไข่เค็มสมุนไพร
 - งานเสริมสวย เช่น หลักสูตรการเสริมสวยทรงผมสตรี
- ๔.๒. กลุ่มพัฒนาทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ด้านคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย
- (๑) ภาษา เช่น หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการค้าและบริการ หลักสูตรภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรภาษากัมพูชาเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรภาษาจีนเบื้องต้น
- (๒) คอมพิวเตอร์ เช่น หลักสูตรคอมพิวเตอร์เบื้องต้น หลักสูตรการใช้อินเทอร์เน็ตเบื้องต้น หลักสูตรเทคนิคการซ่อมประกอบคอมพิวเตอร์ หลักสูตรการประกอบและลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- (๓) สุขภาพ เช่น หลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโดยครอบครัวและชุมชน หลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ หลักสูตรการดูแลสุขภาพแบบพึ่งตนตามหลักแพทย์ทางเลือกวิถีธรรมชาติ หลักสูตรการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุ
- (๔) ศิลปวัฒนธรรม / พัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น หลักสูตรการจัดขันหมากตามประเพณีไทยมุสลิม หลักสูตรการประดิษฐ์ตุ๊กตาและโคมแขวน หลักสูตรเทคนิคการพูดในที่ชุมชน หลักสูตรร่ำวงทอถิ่น(ร่ำวงมะเก่า น่าน) หลักสูตรการฟ้อนล่องน่าน

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

(๕) หลักสูตรการฝึกอบรมของวิทยาลัยชุมชนในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ วิทยาลัยชุมชนทั้ง ๒๐ แห่ง จัดหลักสูตรฝึกอบรมในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๔๑๒ หลักสูตร ดังตารางแสดงจำนวนหลักสูตรที่แต่ละ วิทยาลัยชุมชนจัดฝึกอบรม เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๙ , ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๗

ลำดับที่	วิทยาลัยชุมชน	จำนวนหลักสูตร (ปีงบ ๕๙)	จำนวนหลักสูตร (ปีงบ ๕๘)	จำนวนหลักสูตร (ปีงบ ๕๗)
๑	แม่ฮ่องสอน	๖๘	๗๗	๗๓
๒	พิจิตร	๑๗	๑๙	๑๔
๓	ตาก	๒๓	๓๕	๒๒
๔	บุรีรัมย์	๑๗	๑๖	๑๐
๕	มุกดาหาร	๑๓	๒๑	๒๘
๖	หนองบัวลำภู	๑๑	๑๕	๗
๗	สระแก้ว	๒๓	๒๘	๒๘
๘	อุทัยธานี	๒๔	๓๔	๔๓
๙	ระนอง	๑๗	๑๘	๑๙
๑๐	นราธิวาส	๒๙	๒๙	๒๔
๑๑	ยะลา	๘	๕	๘
๑๒	ปัตตานี	๖	๓	๖
๑๓	สตูล	๒๗	๗	๘
๑๔	สมุทรสาคร	๑๐	๑๐	๑๓
๑๕	ยโสธร	๒๐	๒๖	๒๗
๑๖	พังงา	๑๗	๑๙	๑๕
๑๗	ตราด	๒๙	๑๗	๑๒
๑๘	แพร่	๑๓	๒๐	๒๑
๑๙	สงขลา	๑๕	๑๔	๑๖
๒๐	น่าน	๒๕	๔๘	๑๑
	รวม	๔๑๒	๕๖๔	๔๐๕

หลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความนิยม ๕ อันดับแรก เรียงตามปีงบประมาณ ดังนี้
ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

อันดับที่	ชื่อวิชา	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรม (คน)
๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๕๓๔
๒	การสาธารณสุขและสาธารณสุขชุมชน	๔๓๙
๓	อนามัยการเจริญพันธุ์	๔๒๑
๔	การใช้โปรแกรมนำเสนอผลงาน	๓๓๘
๕	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	๓๔๘

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

อันดับที่	ชื่อวิชา	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรม (คน)
๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๑,๑๖๐
๒	การใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา	๔๙๕
๓	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	๔๘๒
๔	การเพาะเห็ด	๔๔๔
๕	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ	๓๔๙

ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

อันดับที่	ชื่อวิชา	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรม (คน)
๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๑,๓๖๐
๒	การแสดงพื้นเมืองน่าน(ราวงมะเก่า)	๑,๒๓๕
๓	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	๖๐๔
๔	การตัดเย็บกระเป๋าผ้าเพื่อการค้า	๕๘๕
๕	เทคนิคการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเบื้องต้น	๑๐๐

ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

อันดับที่	ชื่อวิชา	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรม (คน)
๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๑,๗๙๐
๒	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	๙๕๖
๓	การเสริมสร้างอารยประชาธิปไตย	๗๒๓
๔	ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร	๕๑๘
๕	การแปรรูปอาหาร	๔๒๒

ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

อันดับที่	ชื่อวิชา	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรม (คน)
๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๑,๑๐๓
๒	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	๗๙๔
๓	ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร	๖๕๕
๔	การทำปุ๋ยชีวภาพ	๖๒๐
๕	การทำขนมอบ	๓๔๒

๓. สถานที่จัดการเรียนการสอน

วิทยาลัยชุมชนจัดสถานที่การเรียนการสอนจากสถานที่ราชการ เอกชน วัด อบต. และอื่นๆ ตามความพร้อม โดยมีเป้าหมายให้กระจายลงถึงตำบล เพื่อให้ผู้เรียนสะดวกในการเรียนมากที่สุด และปีการศึกษา ๒๕๕๙ วิทยาลัยชุมชนจัดสถานที่การเรียนการสอนระดับอนุปริญญา จำนวน ๑๒๙ แห่ง ดังนี้

ตาราง ๓ สถานที่จัดการเรียนการสอนระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชน ปีการศึกษา ๒๕๕๔-๒๕๕๙

วิทยาลัยชุมชน	จำนวนสถานที่จัดการเรียนการสอน (แห่ง)					
	ปีการศึกษา ๒๕๕๔	ปีการศึกษา ๒๕๕๕	ปีการศึกษา ๒๕๕๖	ปีการศึกษา ๒๕๕๗	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙
รวม	๑๒๗	๑๒๑	๑๒๐	๑๒๙	๑๓๒	๑๒๙
๑. แม่ฮ่องสอน	๗	๖	๖	๖	๖	๖
๒. พิจิตร	๘	๗	๗	๖	๖	๕
๓. ตาก	๙	๘	๘	๙	๙	๙
๔. บุรีรัมย์	๙	๙	๑๐	๑๐	๙	๘
๕. Mukdahan	๗	๗	๗	๖	๕	๕
๖. หนองบัวลำภู	๕	๕	๕	๕	๕	๕
๗. สระแก้ว	๗	๗	๖	๕	๕	๕
๘. อุทัยธานี	๑๓	๑๒	๑๑	๑๑	๑๑	๙
๙. ระนอง	๔	๔	๕	๕	๕	๔
๑๐. นครราชสีมา	๓	๓	๓	๘	๙	๙
๑๑. ยะลา	๕	๔	๔	๔	๓	๓
๑๒. ปัตตานี	๕	๓	๓	๓	๒	๒
๑๓. สตูล	๕	๔	๔	๔	๔	๓
๑๔. พังงา	๖	๖	๖	๕	๕	๕
๑๕. ยโสธร	๘	๙	๖	๙	๘	๙
๑๖. ตรารด	๗	๗	๒	๒	๒	๑
๑๗. สมุทรสาคร	๘	๙	๑๑	๗	๑๐	๑๑
๑๘. แพร่	๕	๕	๖	๖	๔	๕
๑๙. สงขลา	๖	๖	๘	๘	๗	๗
๒๐. น่าน	-	-	๒	๑๐	๑๗	๑๘

๔. ผู้สอนในวิทยาลัยชุมชน

ผู้สอนในวิทยาลัยชุมชน แบ่งเป็น ๒ ประเภท ประกอบด้วย

๔.๑ ผู้สอนประจำ หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการตำแหน่งครู ในวิทยาลัยชุมชน

๔.๒ ผู้สอนพิเศษ หมายถึง ผู้มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นผู้สอนประจำในวิทยาลัยชุมชน ซึ่งแต่งตั้งตามข้อบังคับสถาบันวิทยาลัยชุมชน ว่าด้วยคุณสมบัติ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้สอนพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีรายละเอียดดังนี้

๔.๒.๑ คุณสมบัติผู้สอนพิเศษ ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะ ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

- (๑) มีความรู้ และความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่
- (๒) มีความสนใจใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า และหาความรู้ทางวิชาการสม่ำเสมอ
- (๓) มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม

ข. คุณสมบัติเฉพาะ

๑. ระดับอนุปริญญา

๑.๑ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าขึ้นไป ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สอน จากสถาบันการศึกษาที่สภาสถาบันรับรอง หรือ

๑.๒ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สอน จากสถาบันการศึกษาที่สภาสถาบันรับรอง และมีประสบการณ์ที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สอน ไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ

๑.๓ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีผลงาน และประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับในสาขาอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถาบันกำหนด

๒. ระดับประกาศนียบัตร

๒.๑ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือ

๒.๒ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ มีความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับในสาขาอาชีพใดอาชีพหนึ่ง หรือมีสมรรถนะ หรือทักษะที่เกิดจากการประกอบอาชีพที่ตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สอน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถาบันกำหนด

๓. ระดับหลักสูตรพัฒนาทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ด้านอาชีพและด้านคุณภาพชีวิต (หลักสูตรระยะสั้น)

๓.๑ มีคุณวุฒิ หรือสมรรถนะ หรือทักษะที่เกิดจากการประกอบอาชีพที่ตรง หรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่สอน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถาบันกำหนด

๔.๒.๒ ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลง ประเมินสมรรถนะและคัดเลือกผู้สอนพิเศษ ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสี่คน ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ถ้อยแถลงและคัดเลือกรายชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอนพิเศษตามข้อ ๓ เสนอต่อผู้อำนวยการวิทยาลัย

(๒) ประเมินสมรรถนะของผู้สอนพิเศษ

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยมอบหมาย

๔.๒.๓ ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยเสนอรายชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอนพิเศษตามข้อ ๔ (๑) ต่อสภาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนแต่งตั้งต่อไป

ปีการศึกษา ๒๕๕๙ วิทยาลัยชุมชนมีอาจารย์พิเศษระดับอนุปริญญา จำนวน ๑,๗๙๔ คน ดังนี้

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

ตาราง ๔ จำนวนอาจารย์พิเศษระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชน ปีการศึกษา ๒๕๕๔-๒๕๕๙

วิทยาลัยชุมชน	จำนวนอาจารย์พิเศษ (คน)					
	ปีการศึกษา ๒๕๕๔	ปีการศึกษา ๒๕๕๕	ปีการศึกษา ๒๕๕๖	ปีการศึกษา ๒๕๕๗	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙
อนุปริญญา	๑,๔๘๖	๑,๔๘๔	๑,๔๙๘	๑,๘๕๐	๑,๗๓๕	๑,๗๙๔
๑. แม่ฮ่องสอน	๑๒๗	๑๒๔	๑๒๔	๑๔๔	๑๒๖	๑๑๖
๒. พิจิตร	๗๔	๗๗	๗๒	๗๕	๔๗	๕๖
๓. ตาก	๑๒๓	๑๓๐	๑๔๗	๑๔๑	๑๔๑	๑๔๑
๔. บุรีรัมย์	๑๔๔	๑๔๗	๑๕๐	๑๖๖	๑๔๒	๑๔๔
๕. มุกดาหาร	๗๙	๘๖	๙๓	๙๔	๙๐	๙๒
๖. หนองบัวลำภู	๕๐	๕๐	๖๖	๙๕	๗๘	๖๐
๗. สระแก้ว	๔๗	๓๕	๔๓	๖๐	๗๐	๘๓
๘. อุทัยธานี	๗๙	๗๙	๖๑	๘๒	๕๗	๕๔
๙. ระนอง	๔๗	๕๙	๔๗	๖๗	๕๐	๖๑
๑๐. นราธิวาส	๑๒๑	๑๑๓	๑๔๒	๑๙๙	๑๙๑	๑๗๙
๑๑. ยะลา	๑๑๓	๑๒๒	๙๑	๑๓๙	๑๑๓	๑๑๔
๑๒. ปัตตานี	๑๐๓	๙๕	๘๗	๘๙	๑๐๐	๑๐๑
๑๓. สตูล	๕๘	๖๙	๘๐	๙๖	๙๔	๑๐๐
๑๔. พังงา	๖๗	๕๐	๔๗	๔๙	๔๙	๔๔
๑๕. ยโสธร	๖๔	๖๙	๖๒	๙๕	๑๒๕	๑๔๔
๑๖. ตรารด	๒๐	๒๓	๑๙	๑๕	๑๓	๑๙
๑๗. สมุทรสาคร	๖๔	๓๘	๓๖	๗๔	๕๖	๕๗
๑๘. แพร่	๓๘	๓๓	๓๔	๔๑	๔๖	๔๕
๑๙. สงขลา	๖๘	๘๕	๙๒	๑๐๑	๙๙	๑๒๐
๒๐. น่าน			๕	๒๘	๔๘	๖๔

กองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐